

Vec C-40/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

23. apríl 2020

Vnútroštátny súd:

Consiglio di Stato

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

30. január 2020

Odvolatelia:

AQ

BO

CP

Odporcovia:

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca – MIUR

Università degli studi di Perugia

Predmet konania vo veci samej

Odvolania podané na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) proti rozsudku Tribunale Amministrativo Regionale per l'Umbria (Regionálny správny súd Umbria, Taliansko, ďalej len „TAR Umbria“), ktorým uvedený správny súd zamietol žaloby, ktoré v prvom stupni konania podali odvolatelia proti rozhodnutiam Università di Perugia (Univerzita v Perugii, Taliansko) o nevyhovení ich žiadostiam o začatie náborových konaní zameraných na ich prijatie ako stálych zamestnancov tejto univerzity, ako aj proti obežníku č. 3/2007, ktorý vydal Ministro per la semplificazione e la pubblica amministrazione (Minister pre odbúranie byrokracie a verejnú správu, Taliansko), a ktorými sa odvolatelia domáhali potvrdenia ich nároku, aby boli ako výskumní pracovníci prijatí do zamestnania na neurčitý čas a aby ich univerzita podrobila hodnoteniu podľa článku 24 ods. 5 zákona č. 240/2010 na účely ich zaradenia na pracovnú pozíciu hostujúcich vysokoškolských učiteľov.

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Zlučiteľnosť článku 24 ods. 5 a 6 zákona č. 240 z 30. decembra 2010 s doložkou 4 rámcovej dohody o práci na dobu určitú uvedenej v smernici 1999/70/ES v spojení s článkami 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie, a to aj s ohľadom na zásady ekvivalencie a efektivity.

Prejudiciálna otázka

Bráni doložka 4 s názvom „Zásada zákazu diskriminácie“ rámcovej dohody uvedenej v smernici č. 1999/70/ES, „Smernica Rady o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, vykladaná v spojení s článkami 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie a tiež s ohľadom na zásady ekvivalencie a efektivity, vnútroštátnej právnej úprave, akou je ustanovenie [článku] 24 ods. 5 a 6 zákona č. 240/2010, ktoré priznáva výskumným pracovníkom na určitý čas uvedeným v článku 24 ods. 3 písm. b), ktorí získali národnú vedeckú klasifikáciu podľa čl. 16 toho zákona a vedeckým pracovníkom na neurčitý čas, ktorí tiež získali túto klasifikáciu, právo a možnosť (realizovanú poskytnutím príslušných zdrojov) podrobiť sa príslušnému hodnoteniu na účely ich prijatia do stálej služby ako hostujúci vysokoškolskí učители, a to v prípade výskumných pracovníkov na určitý čas po uplynutí doby účinnosti zmluvy a v prípade výskumných pracovníkov na neurčitý čas do 31. decembra 2021, zatiaľ čo žiadne obdobné právo ani možnosť sa nepriznáva výskumným pracovníkom uvedeným v článku 24 ods. 3 písm. a), ktorí získali národnú vedeckú kvalifikáciu, hoci ide o pracovníkov, ktorí všetci bez rozdielu vykonávajú rovnaké pracovné povinnosti?

Uvedené predpisy práva Únie

Ako je podrobne uvedené v skoršom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol vydaný v tom istom vnútroštátnom konaní, na ktoré sa odkazuje, uvádzané ustanovenia práva Únie sú nasledovné:

Článok 155 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Smernica Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP (ďalej len „rámcová dohoda 1999/70“) a predovšetkým doložka 5 a doložka 4 rámcovej dohody, ktoré táto dohoda obsahuje, ako i odôvodnenia 3, 14 a 15 tejto smernice.

Odporúčanie Komisie z 11. marca 2005 týkajúce sa Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov (2005/251/ES).

Uvedené vnútroštátne ustanovenia

Ako je podrobne uvedené v skoršom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol vydaný v tom istom vnútroštátnom konaní, na ktoré sa odkazuje, uvádzané vnútroštátne ustanovenia sú nasledovné:

Legge del 30 dicembre 2010, n. 240, „Norme in materia di organizzazione delle università, di personale accademico e reclutamento, nonché delega al Governo per incentivare la qualità e l'efficienza del sistema universitario“ (Zákon č. 240 z 30. decembra 2010, „Pravidlá upravujúce organizáciu univerzít, pedagogických pracovníkov a prijímanie do zamestnania, ako aj poverenie vlády na zvýšenie kvality a účinnosti univerzitného systému“, ďalej len „zákon 240/2010“), najmä jeho článok 24 ods. 1 až 3, 5 a 6.

Decreto legislativo del 25 maggio 2017, n. 75, „Modifiche e integrazioni al decreto legislativo 30 marzo 2001, n. 165 (Legislatívny dekrét č. 75 z 25. mája 2017 „Zmeny a doplnky legislatívneho dekrétu č. 165 z 30. marca 2001“, ďalej len „legislatívny dekrét č. 75/2017), najmä článok 20.

Decreto legislativo del 30 marzo 2001, n. 165 (Legislatívny dekrét č. 165 z 30. marca 2001, ďalej len: „legislatívny dekrét č. 165/2001“), ktorý predstavuje „Testo unico organico sul lavoro subordinato alle dipendenze delle amministrazioni pubbliche“ (kodifikované znenie právnych predpisov o zamestnávaní vo verejnej správe), najmä článok 3 ods. 2 a článok 36 v znení platnom od 22. júna 2017.

Decreto legislativo del 15 giugno 2015, n. 81, „Disciplina organica dei contratti di lavoro e la revisione della normativa in tema di mansioni...“ (Legislatívny dekrét č. 81 z 15. júna 2015, „Právna úprava pracovných zmlúv a zmena pracovnoprávnych predpisov o pracovných povinnostiach...“, ďalej len

„legislatívny dekrét č. 81/2015“), ktorým sa do vnútroštátneho práva prebrala smernica č. 1999/70/ES, najmä článok 19 v znení uplatniteľnom na skutkový stav vo veci samej, ktorý predchádza zmene vykonanej zákonným dekrétom č. 87/2018 a článok 29 ods. 2 písm. d), ktorý je účinný od 12. augusta 2018.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Po uverejnení skoršieho návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol podaný v tom istom vnútroštátnom konaní, na ktoré sa v súvislosti s opisom skutkového stavu odkazuje, viaceré profesijné a odborové združenia, menovite ANIEF – Associazione Professionale e Sindacale (Profesijné a odborové združenie), Federazione Lavoratori della Conoscenza – CGIL (Federácia pracovníkov v oblasti vzdelávania) a CIPUR - Coordinamento Intersesti Professori Universitari di Ruolo, (Koordinácia univerzitných profesorov rôznych stupňov) vstúpili do konania v troch dotknutých konaniach ako vedľajší účastníci na podporu odvolateľov a žiadali, aby sa mohli zúčastniť na konaní pred Súdny dvorom.
- 2 Odvolatelia tiež predložili nové vyjadrenie, v ktorom tvrdia, že v rámci ich troch odvolaní, ktoré podali proti rozsudku TAR Umbria, existuje dodatočný spoločný odvolací dôvod.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 3 Odvolatelia zakladajú tento dodatočný odvolací dôvod na porušení doložky 4 rámcovej dohody uvedenej v smernici 1999/70 a zásady zákazu diskriminácie, ktorú obsahuje z dôvodu, že získali národnú vedeckú kvalifikáciu pre výkon funkcie vysokoškolského učiteľa druhého stupňa externých profesorov na účely ich prijatia do stálej služby ako hosťujúcich vysokoškolských učiteľov podľa článku 24 ods. 5 a 6 zákona č. 240/2010.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 4 Vnútroštátny súd sa predovšetkým odvoláva na rozsudok z 25. októbra 2018, Sciotto (C-331/17), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že „vzhľadom na to, že vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej v žiadnom prípade neumožňuje v odvetví hudobno-divadelných nadácií zmenu pracovných zmlúv na dobu určitú na pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, môže vytvoriť diskrimináciu medzi pracovníkmi na dobu určitú v tomto sektore a pracovníkmi na dobu určitú v iných sektoroch, ktorí sa môžu stať po zmene svojej pracovnej zmluvy v prípade porušenia noriem týkajúcich sa uzatvárania zmlúv na dobu určitú porovnateľnými stálymi pracovníkmi v zmysle doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody“.
- 5 Vnútroštátny súd sa tiež odvoláva na rozsudok z 20. júna 2019, Ustariz Aróstegui (C-72/18), v ktorom Súdny dvor pripomenul svoju judikatúru a rozhodol, že

„pojem ‚objektívne dôvody‘ vyžaduje, aby konštatované rozdielne zaobchádzanie odôvodňovala existencia presných a konkrétnych skutočností charakterizujúcich konkrétne pracovnoprávne podmienky v osobitnom kontexte, do ktorého patrí, a na základe objektívnych a transparentných kritérií, a to na účely overenia, či táto nerovnosť zodpovedá skutočnej potrebe, či je spôsobilá dosiahnuť sledovaný cieľ a či je na tento účel nevyhnutná. Uvedené skutočnosti môžu vyplývať najmä z osobitnej povahy úloh, na ktoré boli uzavreté zmluvy na dobu určitú, a z charakteristických vlastností vnútorne spätých s týmito úlohami, alebo prípadne zo sledovania legitímneho cieľa sociálnej politiky členského štátu a že „doložka 4 bod 1 rámcovej dohody sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá vyhradzuje nárok na príplatok k platu učiteľom zamestnaným v rámci pracovnoprávneho vzťahu na dobu neurčitú ako stáli úradníci, pričom vylučuje predovšetkým učiteľov zamestnaných ako zmluvní zamestnanci vo verejnoprávnom režime na dobu určitú, pokiaľ je splnenie určitej doby služby jedinou podmienkou priznania tohto príplatku“.

- 6 V prípade odvolateľov došlo k údajnej diskriminácii v rámci toho istého odvetvia pracovníkov, a to v odvetví univerzitných výskumných pracovníkov.
- 7 Vnútroštátny súd poznamenáva, že tri kategórie univerzitných výskumných pracovníkov, ktoré stanovuje právny poriadok - teda výskumní pracovníci, ktorých zmluvy patria k typu, ktorý upravuje článok 24 ods. 3 písm. a) zákona 240/2010 (ďalej len: „výskumní pracovníci typu A“), výskumní pracovníci, ktorých zmluvy patria k typu, ktorý upravuje článok 24 ods. 3 písm. b) zákona 240/2010 (ďalej len: „výskumní pracovníci typu B“ a výskumní pracovníci zamestnaní na neurčitý čas – vykonávajú rovnaké pracovné povinnosti (pedagogická činnosť, doplnkové vzdelávanie, študentská služba, výskumná činnosť atď.).
- 8 Napriek tomu, že výskumní pracovníci typu A vykonávajú tie isté úlohy ako výskumní pracovníci zaradení do iných kategórií a že uspeli v rovnako náročnom a prísnom výberovom konaní ako uvedení výskumní pracovníci, nemajú prístup k služobnému postupu hosťujúceho profesora druhého stupňa, na ktorý majú nárok v súlade s článkom 24 ods. 5 a 6 zákona č. 240/2010 len dve zostávajúce kategórie výskumných pracovníkov. Vnútroštátny súd okrem toho spresňuje, že postup upravený v poslednom uvedenom odseku 6 sa uplatňuje do 31. decembra 2021 na základe predĺženia lehoty stanovenej v článku 5 ods. 1 písm. b) zákonného dekrétu č. 126 z 29. októbra 2019.
- 9 Preto výskumný pracovník typu A napriek tomu, že získal národnú vedeckú kvalifikáciu a dvojročné predĺženie na základe kladného hodnotenia vykonávanej činnosti, po uplynutí doby účinnosti zmluvy bez akéhokoľvek rozumného a nediskriminačného odôvodnenia stratí svoju prácu.
- 10 Predmetná údajná diskriminácia je navyše závažnejšia v dôsledku mimoriadnych plánov na prijímanie hosťujúcich profesorov stanovených pre služobný postup

vyhradený len pre výskumných pracovníkov na neurčitý čas, ktorí získali národnú vedeckú kvalifikáciu zavedenú vyhláškou ministerstva č. 364/2019.

- 11 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa vnútroštátny súd rozhodol položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku, ktorou sa dopĺňajú otázky uvedené v skoršom návrhu na začatie prejudiciálneho konania vydanom tým istým súdom v tom istom vnútroštátnom konaní.

PRACOVNÝ DOKUMENT